

P.Z. br. 113

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-12/10
URBROJ: 50301-05/31-22-9

Zagreb, 19. svibnja 2022.

Hs**NP*410-01/21-01/02*50-22-09**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 19-05-2022	
Klasifikacijska oznaka:	Odg. jed.
410-01/21-01/02	65
Uradžbeni broj:	Pr. Vrij.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagateljica: Anka Mrak-Taritaš, zastupnica u Hrvatskome saboru) – provedba Zaključka Hrvatskoga sabora
– očitovanje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 410-01/21-01/02, URBROJ: 6511-21-08, od 29. listopada 2021.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Zaključku Hrvatskoga sabora, KLASA: 410-01/21-01/02, od 29. listopada 2021., u vezi s Prijedlogom zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagateljica: Anka Mrak-Taritaš, zastupnica u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

OČITOVAЊЕ

Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, s Konačnim prijedlogom zakona, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Anka Mrak-Taritaš zastupnica u Hrvatskome saboru, aktom od 12. veljače 2021., nakon provedene rasprave, nije donesen 29. listopada 2021. na 8. sjednici Hrvatskoga sabora. Hrvatski sabor donio je Zaključak KLASA: 410-01/21-01/02, od 29. listopada 2021. kojim je zadužio Vladu Republike Hrvatske da u roku od šest mjeseci pripremi potrebne analize s ciljem sagledavanja cijelokupne problematike menstrualnog siromaštva i poduzme potrebne aktivnosti na njegovom otklanjanju, a u skladu s Programom Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024.

Kako bi se uopće moglo pristupiti otklanjanju problema menstrualnog siromaštva, potrebno je razjasniti značenje pojma menstrualno siromaštvo. Naime, prvotna asocijacija podrazumijeva financijsku nemogućnost kupovine menstrualnih potrepština, međutim pojam podrazumijeva i druge probleme koji se prvenstveno odnose na neadekvatne higijenske uvjete kod kuće, na poslu, u osnovnim i srednjim školama te na fakultetima kao i stigmatizaciju menstruacije, odnosno menstrualni sram.

Iz navedenoga je razvidno kako menstrualno siromaštvo predstavlja problem čije rješavanje nadilazi mogućnosti koje su na raspolaganju u okviru izmjena poreznih propisa.

Početkom 2022., zbog snažnog globalnog rasta cijena energenata i hrane te potrebe poduzimanja niza mjera i aktivnosti u cilju ublažavanja njihovog rasta i očuvanja standarda građana kao i rasterećenja gospodarstva, vodeći brigu o financijskim mogućnostima i stabilnosti javnih financija, Vlada Republike Hrvatske pristupila je žurnim izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, slijedom čega je Hrvatski sabor usvojio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, broj 39/22.). Navedeno je u skladu s Programom Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., kojim je planiran nastavak poreznih rasterećenja.

Uz spomenute mjere, svjesni činjenice da olakšavanje problematike menstrualnog siromaštva u manjoj mjeri može ovisiti i o poreznim propisima, izvršene su procjene učinaka na prihode državnog proračuna na bazi prosječne mjesecne potrošnje na menstrualne potrepštine te se pristupilo i smanjenju stope poreza na dodanu vrijednost za menstrualne potrepštine na 13 %, čime je izjednačena sa sniženom stopom kojom se oporezuje slična kategorija dobara (dječje pelene).

Stoga je Zakonom o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 39/22.) propisano da se od 1. travnja 2022. porez na dodanu vrijednost plaća po sniženoj stopi od 13 % na menstrualne potrepštine čime su obuhvaćeni higijenski ulošci, dnevni ulošci, tamponi, menstrualne čašice, menstrualne gaćice, menstrualna sružva, menstrualni disk i slično, koje se koriste namjenski tijekom menstruacije neovisno o tome jesu li namijenjene za jednokratnu ili višekratnu uporabu.

Budući da snižavanje porezne stope nužno ne znači i stvarno posljedično smanjenje prodajne cijene proizvoda, Vlada Republike Hrvatske drži bitnim u predstojećem razdoblju pratiti kretanje cijena, kako od strane Vlade Republike Hrvatske, tako i od strane nevladinih organizacija i potrošača. U tom smislu ako će se snižena porezna stopa pozitivno odraziti na sniženje cijena, Vlada Republike Hrvatske će prilikom budućih izmjena Zakona o porezu na dodanu vrijednost razmotriti daljnje sniženje stope poreza na dodanu vrijednost za menstrualne potrepštine na 5 %.

Što se tiče stigmatizacije menstruacije, odnosno menstrualnoga srama, Vlada Republike Hrvatske ukazuje na činjenicu da su Kurikulumom za nastavni predmet Biologija za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 7/19. i 10/19. - ispravak) i Kurikulumom za međupredmetnu temu Zdravlje za osnovne škole i srednje škole u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 10/19. i 21/19.) propisani ishodi koje učenici trebaju ostvariti, a vezano uz menstruaciju te u skladu s navedenim, odgojno-obrazovni radnici pridonose smanjenju navedene stigmatizacije i srama.

U odgojno-obrazovnim ustanovama trebaju se osigurati svi propisani higijenski uvjeti koji će omogućiti zadovoljavanje svih potreba učenika i učenica školskih ustanova. Osiguravanje uvjeta za rad školskih ustanova u nadležnosti je osnivača, njihova je obveza i osiguravanje sredstva za uvjete rada kao i za nabavku potrebnih sredstava vezano uz higijenske uvjete. Vezano uz nabavu menstrualnih potrepština, potaknut će se osnivače školskih ustanova, da sukladno svojim nadležnostima, razmotre mogućnosti osiguravanja dodatnih sredstava u navedene svrhe.

Imajući u vidu kompleksnost problema menstrualnog siromaštva, kao bitno Vlada Republike Hrvatske ističe da rješavanje istog nije moguće ako se ne uključi cijela zajednica i to u svim aspektima društvenog života.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim očitovanjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića, ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana, Stjepana Čuraja, Stipu Mamića, Tomislava Paljka i Ivicu Šuška.

